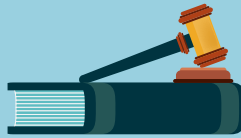

ÖDEME EMRİNE KARŞI YAPILACAK İŞLEMLER BROŞÜRÜ

15 GÜN
İÇİNDE

ÖDEME

VERGİ
MAHKEMESİ

MAL BİLDİRİMİ

Ayrıntılı Bilgi İçin

gib.gov.tr

Bu Broőür, yayım tarihinde yürürlükte olan mevzuat dikkate alınarak hazırlanmıştır.

Mevzuat bilgilerine ve güncel haberlere, Başkanlığımız;

- İnternet sayfasından,
- Doğrulanmış ve resmi sosyal medya hesaplarından,
- e-Posta bilgilendirme sisteminden,
- Dijital Vergi Asistanından (GİBİ),

ulaşabilirsiniz.

Mükellef Hizmetleri Daire Başkanlığı

Temmuz/2024

Yayın No: 522

İÇİNDEKİLER

1.	Kamu Alacaklarının Takip ve Tahsili Nasıl Yapılır?	4
2.	Ödeme Emri Niçin ve Kimler Adına Düzenlenir?	4
3.	Ödeme Emrinde Hangi Hususlar Yer Alır?.....	5
4.	Borçlu, Ödeme Emrinde Yer Alan Borcunu Nasıl Öder?	6
5.	Mal Bildirimi Nedir?	6
6.	Malı Olmadığını Bildiren Borçlunun Bildirime Ekleyeceği Hususlar Nelerdir?	8
7.	Gerçeğe Aykırı Mal Bildiriminde Bulunanlar Hakkında Ne Yapılır?	9
8.	Mal Bildiriminde Bulunmayanlar Hakkında Ne Yapılır?.....	9
9.	Mal Edinme ve Mal Artması Durumunda Borçlu Ne Yapmalıdır?..	9
10.	Mal Bildirimi Yapıldıktan Sonra Yapılacak İşlem Nedir?	10
11.	Kamu Alacağı'nın Tahsiline Engel Olanlar Hakkında Ne Yapılır? ..	10
12.	Ödeme Emrine Karşı Hangi Nedenlerle Dava Açılabilir?	10
13.	Borcun Bir Kısmı İçin Dava Açılabilir mi?	11
14.	Dava Açılması Borçlu Hakkındaki Takip İşlemlerini Durdurur mu?	11
15.	Vergi/İdare Mahkemesinde Açtığı Davayı Kaybeden Borçlu Ne Yapmalıdır?.....	11

Bu Broşürde; kamu alacağının tahsili için borçlu adına düzenlenen ödeme emrinde yer alması gereken hususlar, yapılan tebligat sonrasında mükelleflerin kullanabileceği yasal haklar ve sorumluluklara ilişkin açıklamalara yer verilmiştir.

1. Kamu Alacaklarının Takip ve Tahsili Nasıl Yapılır?

Kamu alacaklarının takip ve tahsili, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre yapılır. Kamu alacağının;

- * Devlete,
- * İl Özel İdarelerine,
- * Belediyelere,

ait olan vergi, resim, harç, ceza tahkik ve takiplerine ait muhakeme masrafı, vergi cezası, para cezası gibi asli, gecikme zammı, faiz gibi fer'i alacaklardan olması gerekir.

Ancak alacağın; sözleşmeden, haksız fiilden ve haksız iktisaptan doğması durumunda 6183 sayılı Kanun değil özel hukuk hükümleri uygulanır.

2. Ödeme Emri Niçin ve Kimler Adına Düzenlenir?

Ödeme emri, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna göre vadesinde ödenmeyen kamu alacakları için düzenlenir. Kamu alacağını vadesinde ödemeyenler adına vergi dairesince düzenlenen ödeme emri; borçlulara, 15 gün içinde borçlarını ödemeleri veya bu borçlarla ilgili 15 gün içinde mal bildiriminde bulunmaları konusunda yapılan bir bildirimdir.

Ödeme emrinin düzenlenmesi ile vergi dairesi aynı zamanda kamu alacağının tahsili için cebri tahsilat işlemlerine de başlamış olur.

Asıl borçlulardan tahsilat yapılamaması veya tahsilat yapılamayacağının anlaşılması halinde; kanuni temsilci, limited şirket ortağı, yabancı şahıs veya kurumların mümessilleri gibi borçtan sorumlu olanlara da ödeme emri tebliğ edilerek borcun ödenmesi istenilir.

Örnek: Vergi borcunun vadesinde ödenmemesi sebebiyle vergi dairesi tarafından düzenlenen ödeme emri 1/8/2024 tarihinde mükellefe tebliğ edilmiştir. Mükellefin cebri tahsil işlemleri ile karşılaşmaması için 16/8/2024 günü sonuna kadar ödeme yapması veya borcun ödenememesi durumunda aynı sürede mal bildiriminde bulunması gerekmektedir.

3. Ödeme Emrinde Hangi Hususlar Yer Alır?

Ödeme emrinde;

- * Borcun asıl ve fer'ilerinin (gecikme faizi gibi) türü ve tutarı,
- * Borcun nereye ödeneceği,
- * Süresinde ödenmeyen borcun vergi dairesince cebren tahsil edileceği,
- * Süresinde ödenmeyen borç ile ilgili mal bildiriminde bulunulması gerektiği,
- * Borçlunun mal bildiriminde bulunmadığı takdirde üç ayı geçmemek üzere hapis ile cezalandırılacağı,
- * Gerçeğe aykırı mal bildiriminde bulunduğu takdirde hapis ile cezalandırılacağı,
- * Ödeme emrine karşı hangi mahkemede ve hangi sürede dava açılacağı,
- * Borçlu, hacze kabil malı olmadığı yolunda bir bildirim yapacak ise; en son ikametgah ve iş yeri adreslerini, varsa kayıtlı olduğu diğer vergi dairelerini ve kamu idarelerini ve bu idarelerdeki kayıt ve hesap numaralarını, nüfus kayıt örneğini bildirmek zorunda olduğu, geçerli bir nedeni olmadan bu bildirimleri yapmayan kişilerin elli güne kadar adli para cezası ile cezalandırılacağı,

hususları yer alır.

4. Borçlu, Ödeme Emrinde Yer Alan Borcunu Nasıl Öder?

Ödeme emrinde yer alan kamu alacağının, süresinde ödenmeyen kısım için vadenin bitim tarihinden ödendiği tarihe kadar hesap edilecek **aylık % 4,5 (21/5/2024 tarihinden itibaren) gecikme zammı** ile birlikte;

- * Başkanlığımıza ait gib.gov.tr internet sitesi (Dijital Vergi Dairesi ve GİB Mobil Uygulaması) üzerinden;
  - * Anlaşmalı bankaların kredi kartları ile,
  - * Anlaşmalı bankaların banka kartları veya banka hesabından,
  - * Yabancı ülkede faaliyet gösteren bankaların; kredi kartları, banka kartları ve diğer ödeme yöntemleri ile
- * Anlaşmalı bankaların;
  - * Şubelerinden,
  - * Alternatif ödeme kanallarından (İnternet Bankacılığı, Telefon Bankacılığı, Mobil Bankacılık vb.),
- * PTT iş yerlerinden,
- * Tüm vergi dairelerinden,

ödenmesi gerekir.

5. Mal Bildirimi Nedir?

Mal bildirimi; borçlunun, kamu alacağını karşılayacak miktarda, gerek kendi elindeki gerekse üçüncü şahıslar elindeki menkul ve gayrimenkul malları ile alacak ve haklarının nev'ini, mahiyetini ve miktarını veya malı olmadığını ve yaşayış tarzına göre geçim kaynakları ile buna nazaran borcunu ne şekilde ödeyebileceğini vergi dairesine yazılı veya sözlü olarak beyan etmesidir.

Borçlu mal bildiriminde malın değerini de bildirmekle beraber, bildirilen malın borcu karşılayıp karşılayamayacağını takdiri vergi dairesine aittir.

Vergi dairesince mal bildirimindeki malların borcu karşılayamayacağına veya haciz ve satışının çok güç olacağına kanaat getirilmesi halinde, borçludan ilave bildirimde bulunması istenebilir.

Borçlunun haczedilebilecek malları olmadığını bildirmesi mal bildirim hükmündedir.

Mal bildiriminde yer alması gereken hususlar şunlardır:

- * Borçlunun kendisinde veya borçluya ait olup da üçüncü şahıslar elinde bulunan mal, alacak ve hakları mal bildiriminde yer alır.
- * Yapılan mal bildiriminin borçlunun borcuna yetecek tutarda olması esastır.
- * Borçlu, bildirimde bulunduğu malın miktarını, nevi'ni, mahiyetini, vasfını ve değerini belirtmelidir.
- * Borçlu, her türlü gelirlerini veya haczedilebilecek malının olmadığını ve yaşayış tarzına göre geçim kaynaklarını da ayrıca mal bildiriminde belirtmelidir.
- * Borçlu, mal bildiriminde borcunu ne şekilde ödeyebileceğini belirtmelidir.
- * Mal bildirimi yazılı veya sözlü olarak vergi dairesine yapılmalıdır. Ayrıca, Başkanlığımız uygulamalarından Dijital Vergi Dairesi (İnteraktif Vergi Dairesi) aracılığıyla Ödeme Emirlerim/Mal Bildiriminde Bulunma Dilekçesi sayfasından ödeme emirleri görüntülenebilir ve ödeme emrine istinaden elektronik ortamda mal bildiriminde bulunma dilekçesi verilebilir.

Mal bildirimini servet beyanı olmadığından, borçlunun borcunu karşılayacak tutarda mal bildiriminde bulunması yeterlidir. Borçlunun borcundan daha fazla mal bildiriminde bulunmaya zorlanması mümkün değildir.

6. Malı Olmadığını Bildiren Borçlunun Bildirime Ekleyeceği Hususlar Nelerdir?

Kendisine ödeme emri tebliğ edilen ve malı olmadığı yolunda bildirimde bulunan borçlu, bu bildirim ile birlikte veya bildirim tarihinden itibaren **15 gün** içinde;

- * En son ikametgah ve iş adreslerini bildirmek,
- * Varsa devamlı mükellefiyetleri bulunan diğer vergi dairelerini ve kamu idarelerini ve bu idarelerdeki hesap ve kayıt numaralarını bildirmek,
- * Nüfus kayıt örneğini vermek,

mecburiyetindedir.

Bu mecburiyeti makul bir özrü olmadan zamanında yerine getirmeyenler elli güne kadar adli para cezası ile cezalandırılırlar.

456 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğine göre, düzenlenen ödeme emrinin e-Tebliğat ile gönderilmesi durumunda muhatabın elektronik ortamdaki adresine ulaştığı tarihi izleyen beşinci günün sonu, tebliğ tarihi olmaktadır.

7. Gerçeğe Aykırı Mal Bildiriminde Bulunanlar Hakkında Ne Yapılır?

İstenen mal bildirimini gerçeğe aykırı surette yapanlarla, yaşayış tarzları mal bildirimine uymayanlar üç aydan bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılırlar.

8. Mal Bildiriminde Bulunmayanlar Hakkında Ne Yapılır?

Kendisine ödeme emri tebliğ edilen borçlu, **15 günlük** süre içinde borcunu ödemez ve mal bildiriminde de bulunmazsa (ödemeye emrine karşı dava açılan hallerde, ret kararının tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde borçlu mal bildiriminde bulunmazsa) mal bildiriminde bulununcaya kadar bir defaya mahsus olmak ve üç ayı geçmemek üzere hapisle tazyik olunur.

Ödeme emri tebliğ üzerine mal bildiriminde bulunmayan borçlunun, 6183 sayılı Kanuna göre hapsen tazyik edilmesi, borçluya ait malların vergi dairesince haczine engel değildir.

Amme borçlusunun tüzel kişi olması halinde, mal bildiriminde bulunma yükümlülüğü kanuni temsilcisine ait olduğundan, bu yükümlülüğü yerine getirmeyen kanuni temsilciler hakkında hapsen tazyik kararı alınarak uygulanması gerekmektedir.

Hapsen tazyik kararı, vergi dairesinin talebi üzerine icra mahkemesi tarafından verilir ve Cumhuriyet Savcılığınca derhal infaz olunur.

Borçlu mal bildiriminde bulunduğu anda hapsen tazyik kararı alınmış olsa dahi infaz edilemez ve borçlu hapsedilmişse derhal tahliye edilir.

9. Mal Edinme ve Mal Artması Durumunda Borçlu Ne Yapmalıdır?

Mal bildiriminde, malı olmadığını gösteren veya borca yetecek kadar mal göstermemiş olan borçlu, sonradan edindiği malları ve gelirindeki artmalarını, edinme ve artma tarihinden başlayarak **15 gün içinde vergi dairesine bildirmeye mecburdur.**

Sonradan edinilen mallarını ve mal varlığındaki artışlarını belirtilen süre içinde bildirmeyerek kamu alacağının tahsiline engel olan veya tahsilini zorlaştıran borçlu, bir yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılır.

10. Mal Bildirimi Yapıldıktan Sonra Yapılacak İşlem Nedir?

Borçlunun, mal bildiriminde gösterdiği veya vergi dairesince tespit edilen malları ile borçluya ait olup da üçüncü şahıslarda bulunan mallardan borcuna yetecek miktarı vergi dairesince haczolunur.

Vergi dairesi, alacağını borçlunun mallarının haczi ve satışı suretiyle tahsil etmek istediği takdirde, mutlaka borçlunun mal bildirimindeki mallarını haczetmek mecburiyetinde değildir. Mal bildirimi dışında kendisi tarafından tespit edilen malları da, mal bildirimindeki mallarla birlikte veya onlara tercihen haczedebilir.

Yapılan takibat sonunda borçlu borcunu rızaen ödemediği takdirde, vergi dairesince haczolunan mallar satışa çıkarılarak kamu alacağı tahsil edilir.

11. Kamu Alacağının Tahsiline Engel Olanlar Hakkında Ne Yapılır?

Kamu alacağının tahsili için hakkında takip muamelelerine başlanan borçlu kısmen veya tamamen tahsile engel olmak veya tahsili zorlaştırmak maksadıyla mallarından bir kısmını veya tamamını:

- * Mülkünden çıkararak, telef ederek yahut değerden düşürerek gerçek surette,
- * Gizleyerek, kaçırarak muvazaa yolu ile başkasının uhdesine geçirerek veya aslı olmayan borçlar ikrar ederek, yahut alındılar vererek gerçeğe aykırı surette, varlığını yok eder veya azaltır ve geri kalan mallar borcu karşılamaya yetmezse altı aydan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

12. Ödeme Emrine Karşı Hangi Nedenlerle Dava Açılabilir?

Ödeme emrini alan borçlu;

- * Böyle bir borcunun olmadığı,
- * Borcunu kısmen ödediği,
- * Borcun zamanaşımına uğradığı,

iddiasıyla tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde borcun türüne göre; 213 sayılı Vergi Usul Kanunu kapsamındaki borçlar için vergi mahkemesinde, diğer borçlar için idare mahkemesinde dava açabilir.

13. Borcun Bir Kısmı İçin Dava Açılabilir mi?

Ödeme emrinde yer alan borcun bir kısmına dava açılabilir. Ancak dava dilekçesinde dava açılacak kısmın türü ve tutarının açıkça gösterilmesi gerekir.

14. Dava Açılması Borçlu Hakkındaki Takip İşlemlerini Durdurur mu?

Dava açan borçlu hakkında takip işlemleri, davayı gören mahkemece yürütmeyi durdurma kararı verilmediği sürece devam eder.

15. Vergi/İdare Mahkemesinde Açtığı Davayı Kaybeden Borçlu Ne Yapmalıdır?

Borçlu borcun tamamına veya bir kısmına karşı vergi mahkemesinde açtığı davanın tamamen veya kısmen reddi halinde, ret kararının kendisine tebliği tarihinden itibaren **15 gün içinde mal bildiriminde bulunmak** mecburiyetindedir.

Mal bildiriminde bulunmadığı takdirde mal bildiriminde bulununcaya kadar bir defaya mahsus olmak ve üç ayı geçmemek üzere hapisle tazyik olunur. Ancak, davanın devamı sırasında, yürütmenin durdurulması kararı verilmediği müddetçe takip işlemleri süreceğinden, borcu karşılayacak değerde mal haczi yapılmış olması halinde, borçlunun dava sonucunda ayrıca mal bildiriminde bulunmasına gerek bulunmamaktadır.

15 günlük süre içerisinde ödeme emrine konu borcun tamamen ödenmesi halinde, mal bildiriminde bulunma yükümlülüğü ortadan kalkacaktır.

İlk derece mahkemesinde açtığı davayı kaybeden borçlunun, açtığı davaya konu tutarın 2024 yılı için 31.000 TL'yi aşması halinde üst yargıya başvurması mümkündür.

Borcun bir kısmına karşı dava açılması, dava konusu yapılmayan kısım için mal bildiriminde bulunma süresini uzatmaz.

